



Valsts policija

Projekts "Jaunieši pret narkotikām"

Statuss: Noslēdzies

Publicēšanas datums: 02.07.2020.

ES projekti



Noziedzības novēršana un apkarošana 2009

Ar programmas Noziedzības novēršana un apkarošana 2009 finansiālo atbalstu

Eiropas Komisijas Tiesību, Brīvības un Drošības Direktorāts

Valsts policija 2010. gada martā uzsāk īstenot Eiropas Savienības (ES) programmas „Noziedzības novēršana un apkarošana 2009” atbalstīto projektu „Jaunieši pret narkotikām”, kam piešķirts ES finansējums 419 962 eiro apmērā, kas ir 70% no kopējām projekta izmaksām.

Projekta mērķis:

Projekta mērķis ir samazināt narkotisko vielu izplatību un lietošanu jauniešu vidū, kā arī izglītot jauniešus gan par narkotisko vielu lietošanas fiziskajām un emocionālajām sekām, gan arī par tiesisko atbildību, kas iestājas par narkotisko vielu glabāšanu,

izplatīšanu un lietošanu. Tāpat projekta laikā plānots jauniešus informēt par dažādu valsts un nevalstisko organizāciju darbu, kas iesaistītas cīņā ar narkotisko un psihotropo vielu lietošanu un izplatību.

Projekta aktualitāte:

Projekta realizēšanai tiek izmantota inovatīva preventijas metodika – simulācijas spēles, kurās konkursa kārtībā katrā reģionā piedalās pēdējo vidusskolas klašu skolēni, kā arī uzaicinātie policijas darbinieki, eksperti un pārstāvji no citām valsts un nevalstiskajām organizācijām, kas iesaistītas cīņā ar narkotisko vielu izplatību. Simulācijas spēles kā inovatīva metode ļaus jauniešiem klātienē tikties ar profesionāļiem, kļūt izglītotiem jautājumos, kas skar narkotiku lietošanas fiziskās un emocionālās sekas, kā arī attīstīt komunikācijas un sociālās prasmes.

Pēc Valsts policijas statistikas datiem, noziegumi, kas pastrādāti narkotisko un psihotropo vielu ietekmē, no 1432 gadījumiem 2007.gadā ir pieauguši līdz 2511 gadījumiem 2008.gadā. Jāuzsver, ka cīņa ar narkotisko un psihotropo vielu izplatību ir atzīta par prioritāti ne vien Valsts policijas, bet visas valsts līmenī.

Mērķauditorija:

Projekta mērķauditorija ir jaunieši vecumā no 16 – 21 gadam, kas pēc Sabiedrības veselības aģentūras datiem ir vecuma grupa, kas visbiežāk izvēlas izmēģināt dažādas narkotiskās vielas.

Projekta aktivitātes:

- *Sabiedriskās domas pētījums;
- *Sociālās kampaņas izveide (TV, radio, baneri internetā, vides reklāma);
- *Uzskates un informatīvo materiālu izstrāde (brošūras, bukleti);
- *Konkurss jauniešiem par iespēju piedalīties simulāciju spēlēs;
- *Piecas reģionālās simulācijas spēles un viena finālspēle, kurā piedalās reģiona spēļu uzvarētāji;
- *Projektā iegūto rezultātu apkopojums un uzskates materiālu izstrāde izplatīšanai jauniešiem visā Latvijā.

Projekta īstenošanas laiks: 2 gadi

Projekta īstenošanas komanda:

Valsts policijas Sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā inspektore Zane Maskalona, projekta vadītāja (līdz 2011.gada augustam) tālr. 67075014, zane.maskalonoka@vp.gov.lv

Valsts policijas Sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā inspektore Ieva Mikijanska, projekta vadītāja (no 2011.gada augusta), tālr.67829478, ieva.mikijanska@vp.gov.lv

Latvijas Atkarības psihologu apvienības valdes locekle Aelita Vagale, projekta eksperte narkotiku apkaršanas jautājumos, tālr.26112238, aelita.vagale@gmail.com

Latvijas Atkarības psihologu apvienības sabiedrisko attiecību konsultante Sandra Rubene, projekta eksperte narkotiku apkaršanas un sabiedrisko attiecību jautājumos, tālr. 26337320, sandra.rubene@riga.lv

2011.gada decembrī Valsts policijas projekts „Jaunieši pret narkotikām” noslēdzās. Laikā no 14.līdz 15.decembrim projekta vadītāja dalījās ar projekta rezultātiem un īstenošanas pieredzi Eiropas noziedzības profilakses tīkla (*European Prime Prevention*

Network) organizētā starptautiskā labās prakses konferencē „Sports, zinātne un māksla bērnu un jauniešu noziedzības profilaksē”, kas norisināsies Varšavā (Polija).

Kā jau ziņots, projekta „Jaunieši pret narkotikām” mērķis ir izglītot jauniešus vecumā no 14 līdz 19 gadiem par narkotisko vielu lietošanas fiziskajām un emocionālajām sekām un tiesisko atbildību, kas saistīta ar narkotisko vielu lietošanu, glabāšanu un izplatīšanu. Projektu finansiāli atbalstījusi Eiropas Komisijas programma „Noziedzības profilakse un cīņa pret noziedzību”. Sociālie partneri projekta īstenošanā ir Latvijas Atkarības psihologu apvienība.

Projekta vadītāja Ieva Mikijanska stāsta: „Noslēgumam tuvojas apjomīgs noziedzības profilakses jomā īstenots projekts. Tā darbības laikā visas Latvijas mērogā ir notikusi virkne aktivitāšu – pētījums par jauniešu informētību ar narkotikām saistītos tiesiskos jautājumos, trīs posmu sociālā kampaņa medijos, trīs posmu reģionālā simulācijas spēle par narkotiku apkaršanas jautājumiem, vairāku preventīvo materiālu sagatavošana un izplatīšana plašam speciālistu un interesentu lokam. Varam būt gandarīti, ka paveikts liels darbs gan izglītojot un informējot jauniešus, kas bija mūsu tiešā mērķa grupa, gan nodrošinot ar informāciju un izglītojošiem materiāliem plašu speciālistu un interesentu auditoriju – valsts un pašvaldības iestādes, nevalstiskās organizācijas, jauniešu un bērnu interešu centrus, augstskolas. Jāatzīmē, ka projekta laikā izstrādātie izglītojošie, metodiskie materiāli, video un foto materiāli, tāpat arī eksperta atbildes uz jautājumiem, kas saistīti ar narkotikām, arī pēc projekta beigām būs pieejami ikviena interesenta vajadzībām projekta oficiālajā mājas lapā www.sargi-sevi.lv.”

Projekta sākumposmā 2010.gada maijā tika veikts pētījums par jauniešu zināšanām un informētību par narkotiku lietošanas sekām un atbildību. Tā rezultāti atklāja, ka tikai 57% jauniešu vecumā no 14 līdz 19 gadiem zina, ka administratīvā atbildība iestājas jau no 14 gadu vecuma, savukārt tikai 20% respondentu bija informēti, ka kriminālatbildība iestājas līdz ar 14 gadu sasniegšanu. Absolūtais vairākums – 90% – aptaujāto jauniešu apgalvoja, ka ir labi vai ļoti labi informēti par to, kādas veselības problēmas var radīt narkotiku lietošana, savukārt tikai aptuveni puse – 52% aptaujāto jauniešu – novērtēja, ka ir informēti par to, kāda atbildība likuma priekšā paredzēta par narkotiku lietošanu. Kopumā iegūtie dati ļāva secināt, ka jauniešu pašnovērtējums par informētību ir izteikti augsts, bet reālās zināšanas un informētība – ļoti viduvēja. Tādējādi, izvērtējot pētījuma datus, projekta aktivitāšu saturs tika veidots, lai ne tikai informētu jauniešus, bet arī identificētu jauniešu vidū jau izplatītos kļūdainos priekšstatus un informāciju un to mainītu.

Laika posmā no 2010.gada septembra līdz 2011.gada septembrim trīs posmos projekta ietvaros norisinājās sociālā kampaņa „Tu lieto narkotikas, narkotikas lieto Tevi”. Tā uzrunāja auditoriju gan caur TV, radio klipiem, vides reklāmu, gan, izmantojot digitālos interneta risinājumus populārākajos interneta portālos (draugiem.lv, inbox.lv) tādejādi sasniedzot maksimāli plašu mērķa grupu. Piemēram, portāla www.draugiem.lv kampaņas lapai uz projekta noslēguma brīdi ir 12 750 sekotāji, lielākais unikālo apmeklētāju skaits vienas dienas laikā ir bijis 17 574. Aprēķināts, ka projekta oficiālajai interneta vietnei www.sargi-sevi.lv projekta darbības laikā bijis vairāk nekā 64 000 unikālo apmeklējumu.

Jāatzīmē, ka, ārpus sociālās kampaņas aktīvajām darbības nedēļām, kas kā minēts notika trīs posmos jeb nedēļas ilgumā trīs reizes gada laikā, nepārtrauktu komunikāciju ar mērķa grupu nodrošināja projektam īpaši izveidotā minilapa, kas tika integrēta gan oficiālajā projekta mājas lapā www.sargi-sevi.lv, gan sociālās kampaņas bāzes portālā www.draugiem.lv. Minilapa piedāvāja iespēju ikvienam uzdot jautājumu projekta ekspertei atkarību jautājumos psihoterapeitei Aelītai Vagalei. Kopskaitā tika sniegtas atbildes uz 280 jautājumiem.

Projekts Latvijā unikāls ar inovatīvas narkomānijas profilakses metodes – simulācijas spēles par narkotiku apkaršanas tēmu – ieviešanu. Spēle aptvēra visus valsts reģionus, pirmajā kārtā katrā reģionā uzrunājot apmēram 60 vidusskolas. Spēles otrajā kārtā, kas bija septiņu reģionālo komandu simulācijas spēle, tika aicinātas piedalīties 30 komandām jeb 175 jaunieši. Kopumā projekta laikā notikušas 6 simulācijas spēles, pa vienai katrā valsts reģionā un noslēdzošā finālspēle Rīgā ar spēcīgāko komandu piedalīšanos. Spēles norisē tika piesaistīti 17 eksperti no dažādām institūcijām (policijas, robežsardzes, NVO, skolas, plašsaziņu līdzekļiem, veselības aprūpes sektora, pašvaldības, valsts pārvaldes un privātā sektora), kas sniedza atbalstu jauniešu komandām, kuru uzdevums simulācijas spēlē bija pārstāvēt noteiktu institūciju un savas kompetences ietvaros risināt spēles pamatā esošu scenāriju, kas saistīts ar realitātei pietuvinātu situāciju narkotiku apkaršanas jomā. Fināla spēlē piedalījās speciālisti no Lietuvas un Igaunijas policijas, kuru mērķis bija pārņemt Valsts policijas labo praksi darbā ar jauniešiem narkomānijas profilakses jomā.

Izvērtējot simulācijas spēļu novērtēšanas anketas, var secināt, ka jaunieši uztvēruši un novērtējuši visas simulācijas spēlēs ietvertās

profilakses komponentes (sociālās iemaņas, personiskās iemaņas, zināšanas par narkotikām, normatīvā izglītība, attieksme un vērtības, alternatīvas narkotiku lietošanai, emocionālā izglītība, vienaudžu izglītības pieeja), no kurām visvairāk jauniešu kā lielāko ieguvumu atzīmē sociālās iemaņas un personiskās iemaņas, kā arī emocionālo izglītību. Tas liecina, ka simulācijas spēles kā narkomānijas profilakses metodes efektivitāte ir augsta.

Projekta laikā tika izstrādāti un izdoti vairāki preventīvie materiāli – informatīvs buklets jauniešiem, kabatas formāta spēle „Narkotikām Nē”, kā arī rokasgrāmata par simulācijas spēles metodi un ieviešanas principiem, kas balstīta uz projekta laikā iegūto pieredzi. Informatīvie materiāli izplatīti izglītības iestādēm, jauniešu interešu centriem, pašvaldībām, sociālajiem dienestiem, ar narkomānijas profilaksi saistītām institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, augstskolām.

Plaša informācijas par projekta aktivitātēm, metodēm, ekspertu viedokļi u.c.:

www.sargi-sevi.lv sadaļā „Projekta „Jaunieši pret narkotikām””

<http://www.draugiem.lv/sargisevi>

www.twitter.com/sargisevi

Projekts tiek realizēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī publikācija atspoguļo vienīgi tās autora viedokli, un Komisija nevar būt atbildīga par jebkādu tās satura izmantošanu.

Projekts noslēdzies 2011. gada 16. decembrī.

<https://www.vp.gov.lv/lv/projekts/projekts-jauniesi-pret-narkotikam>